

OBRTNIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
(Lovro Pičman). Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15.
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.— „
posamezna številka . . . 1.50 „

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik: Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisi ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto II.

Ljubljana, dne 3. novembra 1933.

Štev. 21

Kšt. 31/32
18

Obrtniško kreditno in nabavljalno zadrugarstvo

V imenu Njegovega Veličanstva kralja!

Okrožno sodišče v Ljubljani kot zborna sodišče je vsled naredbe z dne 25. 3. 1933, s katero je bila določena prizivna razprava, razpravljalo dne 12. 4. 1933 pod predsedstvom s. o. s. Kralja Ivana, v navzočnosti s. o. s. Gorečana Franca in s. o. s. dr. Štruklja Stanka kot sodnikov in sod. pr. Poljanca Franceta kot zapisnika v prisotnosti zasebnega tožilca dr. Koceta Jureta in njegovega zastopnika dr. Krivica Rudolfa, odvetnika v Ljubljani, prostega obtoženca Pičmana Lovra in njegovega branilca dr. Lokarja Franca, odvetnika v Ljubljani o obtožbi, katero je vložil zasebni tožilec pri tem sodišču dne 15. III. 1933 zoper imenovanega obtoženca radi prestopka klevete po čl. 52 zak. o tisku in po predlogu zastopnika zasebnega tožilca, naj se obtoženca spozna za krivega in kaznuje v smislu obtožbe ter naj se mu naloži plačilo materijalne odškodnine v znesku 10.000 Din in povzročitev objave sodbe na čelu lista „Obrtnik“ ter po predlogu branilca, naj se obt. oprosti, ali vsaj mlo kaznuje, dne 12. 4. 1933 razsodilo tako:

I. Pičman Lovro,

roj. 31. avgusta 1893 v Primskovem pri Kranju kot sin Lovrota in Marije roj. Pravš, prist. v Ljubljano, r. k., oženjen z Malči roj. Kalan, kleparski mojster in instalater v Ljubljani, Ilirska ul. 15, z imovino okoli 200.000 Din, z osnovno in obrtno-šolsko izobrazbo, po čl. 52 zak. o tisku, predkaznovan, govori slovensko in nemško,

je kriv,

da je dne 17. 11. 1932 v periodičnem listu „Obrtnik“, izhajajočem v Ljubljani, v 17. številki na 4. strani v prvi koloni pod naslovom „kdo je kriv razdvajanja med slovenskimi obrtniki“ pod svojim imenom objavil članek, ki meri na zasebnega tožilca dr. Koceta Jureta v drugem odst. z besedilom: „in še na misel nam ni prišlo, da bi hoteli koga spraviti v ječo, kakor poizkuša sedaj proti nam dr. Koce in drugi“ in meri nanj tudi v sedmem odst. z besedilom: „izjavljam, da sem bil opozorjen, da je g. dr. Koce izsiljeval od obrtništva pristanek na objavo člankov v „O. V.“, napravljenih proti meni in proti pokretu ločenih zbornic“, in s tem v novinah priobčil in raznesel nekaj neresničnega, kar utegne škodovati časti, dobremu imenu, družabnemu ugledu in pridobitnemu kreditu zas. tožilca.

Zakrivil je s tem prest. klevete po čl. 52 zak. o tisku in se

kaznuje

po čl. 56/II istega zak. z uporabo § 71/V k. z. pri prostostni kazni na (tisočsto) 1100 Din denarne kazni, plačljive v enem mesecu po pravomočnosti sodbe (§ 43 k. z.), v primeru neizterljivosti na 13 dni zavora, po čl. 62. zak. o tisku mora plačati zas. tožilcu odškodnino v zn. 500 Din, po čl. 63 istega zakona mora povzročiti objavo obsodilnega dela sodbe v izpisku v časopisu „Obrtnik“ v Ljubljani i. s. na čelu lista v I. ali 2. številki, ki izide po pravomočnosti te sodbe.

OO. V sm. § 276 k. p. se zavrne zasebna obtožba dr. Koceta Jureta zoper Pičmana Lovra, da je dne 17. 11. 1932 v periodičnem listu „Obrtnik“, izhajajočem v Ljubljani, v 17. št. na 4. str. v prvi koloni pod naslovom „Kdo je kriv razdvajanja med slovenskimi obrtniki?“ pod svojim imenom objavil članek, ki meri na zasebnega tožilca, v sedmem odst. z besedilom: Dokler dr. Koce jasno ne pove in dokaže, kdaj in kateremu obrtniku sem jaz ponujal denar zato, da bi ga pridobil za ločeno zbornico, vse dotlej ga imenujem za navadnega obrekovalca, kleveteža in razširjevalca laži. Da, to je morala in metoda dr. Koceta“, in s tem v novinah priobčil in raznesel nekaj neresničnega, kar utegne škodovati časti, dobremu imenu, družabnemu ugledu in pridobitnemu kreditu zas. tožilca, ter zakrivil prest. po čl. 52/IV zak. o tisku.

III.

Po § 310 v zvezi s § 311 k. p. trpi obt. vse svoje stroške tega kazenskega postopanja in sodne stroške, ter povrne zas. tožilcu $\frac{2}{3}$ tožilčevih stroškov tega postopanja. Stroški so izterljivi (§ 209/II k. p.).

Redno v vsaki številki bratskega obrtniškega lista „Obrtniki Vjesnik“, kateri izhaja v Zagrebu, čitamo o ustanavljanju obrtniških kreditnih in nabavljalnih zadrug. Do sedaj so ustanovljene že v vseh večjih krajih na Hrvaškem. Vendar pa je vzajemnost med obrtniki in pa zanimanje za te nove ustanove vse večje in večje. Obrtniki na Hrvaškem so dovolj razumno sprejeli in še sprejemajo z največjim zadovoljstvom ustanavljanje teh kreditnih ustanov, v katere tudi v velikem številu pristopajo, kjer se osnujejo.

Temelj kreditnim zadrugam je v prvi vrsti vzajemnost med obrtniki-zadrugarji, ki se obvežejo solidarno, na podlagi pravil izpolnjevati vse določbe, na katerih sloni organizacija. Pomen teh zadrug je za obrtništvo v prvi vrsti eminentne, tako gospodarske pa tudi materijalne vrednosti. Na podlagi vplačanih deležev — vlog članstva ter ob pravem gospodarstvu, je mogoče pomagati zadrugarjem do cenjenih kreditov pri skupnih nabavah, prevzemu dela, nakupu nepremičnin itd.

Potom navedenih zadrug je mogoče vršiti to v manjšem obsegu, da se pa more zadovoljiti širši krog članstva, se združijo take zadruge skupaj v zvezo, ki je najuspešnejši organ, pa tudi širši predpogoj za uspešno vršitev namenov združenih zadrug.

Nastane vprašanje, kje dobiti kredite za popolno zadovoljstvo interesentov. Gotovo je, da samo vplačila zadrugarjev ne bodo zadostovala, zato je treba krepkejšega denarnega ozadja. Pač pa tvorijo zadrugarji jedro vsega.

Nam, obrtnikom, posebno v dravski banovini sigurno manjka v prvi vrsti kre-

ditnih, v nič manjši meri pa tudi nabavljalnih zadrug. Stojimo pred dejstvom, ki nam ga narekuje čas, da se tudi mi lotimo dela na ustanovitvi obrtniških kreditnih in nabavljalnih zadrug. Odveč bi bilo zgubljati besede, da bi zagovarjali potrebo ustanovitve teh ustanov, ki so nam v sedanjih razmerah najbolj potrebne in s katerimi nam bo mogoče resnično ustvariti pogoj za uspešnejše udejstvovanje v obrtniških poklicih. Pa tudi s konkurenčnega razloga so nam te zadruge nujno potrebne, kakor je to naglasil že tov. Kac v prejšnji številki „Obrtnika“.

Predpogoji za ustanovitev so tu. Obrtniki rabimo gotovine in cenjenih surovin. Kje torej dobiti sredstva? V kratkem bo gotovo stopila v veljavo določba obrtnega zakona o obveznem zavarovanju obrtnikov za slučaj bolezni in nezgode. Te prispevke bo obrtništvo moralo plačevati, ker pa se bo denar zbiral v taki skupni blagajni, katero bodo upravljali zopet le obrtniki, bo lahko doseči sporazum ter dobiti potreben cenen kredit baš tem potom. Tako nam bo dvakrat pomagano. Denar, ki ga bo obrtnik plačal na eni strani za slučaj nezgode, starosti ali bolezni, bo mogoče potem cenene kredita plasirati kot posojilo za kreditne in nabavljalne obrtniške zadruge. To je način, ki ga zagovarja tudi zagrebška obrtna zbornica. Obrtništvo pa se dobro zaveda blagodejnih vplivov tako zavarovanja kakor cenjenih kreditov in nabavljanja surovin.

Na nas obrtnikih samih je, da si pomagamo. Najboljši pripomoček za resnično odpomoč pa je v vzajemnosti in pa v zavesti, da si moremo obrtniki sami po-

Razlogi:

Ad I. Obtoženec priznava, da je članek z inkriminiranim besedilom objavil in torej odgovarja za njegovo vsebino v sm. zak. o tisku.

V prvem delu inkriminiranega besedila očita obt. zas. tožilcu, da ga skuša spraviti v ječo, v drugem delu pa, da je izsiljeval od obrtništva pristanek na objavo neklih člankov v Obrtnem Vestniku. Obt. je sicer nastopil za oba očitka dokaz resnice, vendar mu ni uspelo dokazati, da bi ga hotel zasebni tožilec zlonamerno spraviti v ječo, ali da bi pristanek na objavo člankov izsiljeval. Ni namreč moč trditi, da zasebni tožilec, ki preganja obtoženca pod Kzp IX 949/32 okrožnega sodišča v Ljubljani radi žaljenja časti, to dela zgolj z namero, da spravi obtoženca v ječo, tedaj iz neke zlohotnosti, kakor se to hoče v inkriminiranim besedilu prikazati — ko v tem dejanju zas. tožilca ni videti ničesar nečastnega, marveč zgolj iskanje zaščite svoje časti.

Prav tako pa tudi ni videti kekega izsiljevanja v morebitnem nastopu zas. tožilca dr. Koceta, — če se vzame, da je bil on —, da pristane Hrastelj Peter na objavo nekega članka pod njegovim imenom v Obrtnem Vestniku. Priči Hrastelj in Peternel Franc ne moreta navesti nobene okolnosti, da bi zasebni tožilec izvajal kakršnokoli silo zato, da Hrastelj pristane na objavo članka pod njegovim imenom. Vse okolnosti, o katerih izpovedujeta ti dve priči, da so se zgodile po objavi članka, pa pri presoji tega vprašanja niso merodajne.

Oba inkriminirana očitka sta neresnična in moreta z ozirom na njih vsebino imeti za posledice

dico okrnitev časti in dobrega imena zas. tožilca, kakor je to gori navedeno. Za to posledico očitanih dejanj je moral vedeti tudi obtoženec.

Krividorek je torej utemeljen.

Kazen je bilo odmeriti po čl. 56 zak. o tisku z zaporom do 3 let in v denarju do 20.000 Din. Obtožilen je povratek in dvoje žalitev; olajšilno je dejansko priznanje, razburjenje vsled protinapadov iz tožbe. Sodišče je uporabilo z ozirom na te okolnosti določilo § 71/V k. z. in odmerilo mesto zavora denarno kazen v zn. 800 Din, kateri glede na obtoženčeve imovinske prilike odgovarja zaporna kazen 8 dni. Na kumulativni denarni kazni je odmerilo sodišče 300 Din, ki se po § 44 k. z. v primeru neizterljivosti zamenja s 5 dni zavora. Skupna kazen 1100 Din odgovarja stopnji obtoženčeve kazenske odgovornosti.

Ostali izreki, navedeni pri obsodilnem delu sodbe temelje na tam cit. zak. določilih.

Ljubljana, 12. aprila 1933.

Kralj Ivan.

KROJAČ MARTIN MUC

se je preselil iz **Kongresnega trga št. 15**

v Gradišče št. 13

ter se hkrati cenj. naročnikom najtopleje priporoča.

magati, kajti pomoči nam ni iskati nikjer drugje. Tovariši obrtniki, razmišljajte o stvari, pa se boste prepričali, da mora biti naša bodočnost usmerjena za tem, da si zgradimo močno obrtniško kreditno in nabavljivo zadrugetvo. —č.

Po volitvah novih občinskih uprav in v Delavsko zbornico

Za nami so volitve v občinske uprave, ki so se vršile v nedeljo dne 15. t. m. v vsej dravski banovini po novem občinskem zakonu o občinah. Volitve so bile izvedene v vseh podeželskih občinah, razen avtonomnih mest (Ljubljana, Maribor, Celje, Ptuj). Volilna udeležba je bila celokupno preko 80% in so si v glavnem stale nasproti le dve odn. v par krajih tri skupine. Tako je J. N. S. postavila prav v vseh občinah svoje kandidatne liste in tudi po večini prodrla. Dalje so obstojale v nekaterih krajih dve listi stranke J. N. S., kakor tudi kompromisne liste.

Obrtništvo se je udeležilo volitev v velikem številu in si priborilo tudi dokaj mest v občinskih upravah. Prav tako beležimo več slučajev, da so izvoljeni za župane naši odlični obrtniški tovariši, tako: v Mostah pri Ljubljani tov. Pavčič Pavel, tesarski moj., v Trbovljah tov. Klenovšek Jakob, elektrotehnik, v okoliški občini Celje tov. Kukovec Vinko, tes. mojster, v Št. Jurju ob južni žel. tov. Čretnik Josip, izdelovalec mlinskih kamnov, v Železnikih tov. Žumer Niko, lastnik strojnega podjetja in kovaški mojster itd.

V teh dneh prevzamejo po zakonu novoizvoljene občinske uprave delo od starih občinskih uprav. Zato pričakujemo, da bodo vršile občinske uprave vseposod, skladno roko v roki z obrtniškinimi zastopniki, delo v dobrobit občanov, davkoplačevalcev občine, v korist vseh občanov za kralja in domovino.

V nedeljo dne 22. oktobra t. l. odn. že v soboto dne 21. okt. pa so se vršile volitve v obratih in na skupnih voliščih za novo upravo v Delavski zbornici, katero so imeli sedaj v rokah delegati strokovne komisije, medtem, ko so tvorili delegati krščanskih socialcev in pa nacionalni delegati opozicijo.

Zanimanje za te volitve je bilo zelo veliko, vendar pa se je volitev udeležilo komaj nekaj nad 50% volilnih upravičencev, čemur je deloma kriv volilni postopek, ki je bil skrajno zamuden in pa tudi nezainteresiranost volilcev.

Volilni rezultati niso še točno ugotovljeni, ker mora glavni volilni odbor rešiti še nekatere pritožbe. Vendar pa je iz dosedanjih podatkov razvidno, da je obdržala v glavnem strokovna komisija svoje pozicije z razliko par delegatov, katere so pridobili nacionalni delavci in nameščenci na škodo prednjim in pa krščanskim socialcem.

Za nas obrtnike so volitve tako v občinske uprave, kjer so volilci oddali svoj glas javno, kakor volitve v Delavsko zbornico, kjer so bile volitve tajne, važne v toliko, v kolikor ingerence ima obrtništvo pri istih in v kolikor je tu zaintere-

sirano. Pri občinskih upravah se rešujejo razni gospodarski problemi lokalnega značaja, oddaja obrtniških del in drugo. Pri Delavski zbornici pa smo obrtniki zainteresirani zato, ker je ista parlament delavstva in nameščencev, v katerem se pripravljajo razni osnutki za socialno zakonodajo, oddaja mnenj na zakonske predloge itd.

Naša naloga je, da budno sledimo vsemu javnemu življenju in delu v preje naštetih ustanovah, kjer se v precejšnji meri kroji usoda in položaj tudi obrtništva. Delavski in nameščenski parlament, kakor občinske uprave, nam morajo biti vedno prav tako pred očmi, katerih delo moramo zasledovati in spremljevati enako, kakor delo naših obrtniških organizacij.

Še beseda o vajeniškem domu

Uprava obrtniškega vajeniškega doma v Ljubljani (Št. peterska vojašnica) je poslala vsem združenjem okrožnico, s katero jih obvešča, da je ta dom prišel z obratovanjem. Okrožnica govori, da so že časopisi o tem poročali z informativnimi članki. O vzgoji pravi okrožnica, da se bo kretala tako, kot se je v inozemstvu izkazalo uspešno. Velika pridobitev naj bi bil ta dom za obrtništvo, odnosno vajencem, po mnenju uprave. Dom pa da se je upostavljal po obrtniški inicijativi in naj bi bila zato dolžnost vseh obrtnikov, da ga podpirajo in se ga poslužujejo. Oskrbnina je določena na mesečno 350 Din.

Ljubljanski mojstri naj bi se obračali na zavod v slučaju potreb, ki bi posredoval obojestransko ter za izmenjavo misli.

Končno okrožnica apelira na člane združenj s prošnjo, da vse to upoštevajo in pripomorejo k razvitku in ugledu zavoda. Okrožnico je podpisal upravnik in predsednik J. Rebek.

Kot spremljevalci vse obrtniške politike moramo poudariti to, da je ta vajeniški dom že tretji v Ljubljani. Prvi stoji še nedograjen v Kersnikovi ulici. Drugi bo v samem delavskem azilu, ki ga gradi in bo skoraj otvoren, mestna občina ljubljanska. (Po naših informacijah je bil že od vsega početka določen poseben trakt za vajence). Tretji pa je zopet vzpostavljen s pomočjo mestne občine v bivši šentpeterski vojašnici.

Prvi dom ima trdne temelje in si je njegova uprava povsem na jasnem o vzdrževanju doma, kakor tudi vseh ugodnosti, ki jih bo ta nudil oskrbovancem, o kar smo tudi mi prepričani.

Drugi dom, odnosno zavetišče ali azil bo tudi dovolj fundiran že po sami socialni ustanovi kot taki. Faktično bi moral ta dom v stvari vršiti vse, kar bo sedaj prenešeno tako na drugega in tretjega. Čemu je potreba, da mestna občina podpira dva svoja vajeniška doma pri tem, ko bi pod enotnim vodstvom mestnega socialnega urada mogel uspešno vršiti vse to le eden in še tudi uspešnejše. Enako kakor ima to zagrebška mestna občina, katera ima poseben socialen odbor, ki je sklenil, da vodi vajeniški dom vsa dela in bo letno oskrbovala po 45 revnih vajencev brezplačno, za druge pa bo treba plačati mesečno 100 do 150 Din.

Vprašanje pa je, kako bo deloval tretji? Mestna občina, kot dosedanji glavni faktor pri vzpostavitvi doma, odnosno g. župan, najbrže ni računal na to, da je uprava tega doma v glavnem v rokah ene same male skupine ljubljanskega obrtništva, katera pa nima in tudi v bodočnosti ne bo imela zaupanja večine obrtništva. Zato ni pričakovati odziva na gorenje okrožnico s strani mojstrov, ker bodo isti lahko za svoje vajence sami preskrbeli ugodnejše pogoje v drugih domovih ali pa pri privatnikih.

Pravi, da je obrtniški vajeniški dom vzpostavljen po obrtniški inicijativi. Priznamo, da je to res. Nikakor pa ni prav, da naj ga vodi samo par ljudi, ene same obrtniške skupine, ki ga sami ne bodo mogli brez podpore ostalih skupin vzdrževati. Skratka, mi ne moremo zaupati tem ljudem, ker se boje menda kontrole, sami pa doma vzdrževati ne bodo mogli. Kot davkoplačevalci

mestne občine bomo na vsak način gledali na to, da se ne bo favoriziralo enega na škodo drugih. Sprejmemo vse dobre inicijative, toda te morajo biti spontane ob enakem zastopstvu, kar je predpogoj za uspešno delovanje vsake ustanove. Tega pri tem domu ni in nam je prav žal, da naj bi mi, ki nismo zastopani in velika večina združeni, ki so jim na čelu odlični tovariši, propagirali udeležbo v tem vajeniškem domu.

Lepa beseda, lepo mesto najde; mi smo vedno delovali in še delujemo v tem pravcu. Toda če nismo bili potrebni pri ustvarjanju, ne iščite sedaj pomoči z naše strani pri vzdrževanju. Vprašanje je tu samo zastopstva, ki so nam jih gosposdije obrtniki, kateri sede v upravi tega doma, vedno osporavali. Težko je dobro gospodariti in brez pomoči večine obrtništva. Tudi ta dom ne bo mogel vršiti svoje naloge, ki si jo je, odkrito priznalo, idealno zasnoval, če bodo v njem gospodarili obrtniki, ki zavračajo vsako dobro stvar in inicijative, ki prihajajo od naše strani. Dosedaj smo mi korektno postopali in nismo nobene dobre stvari zavračali, ako se nas je upoštevalo. V bodoče se bomo ravnali po Vaših preizkušanih receptih — v čigavo škodo.

Naše mnenje je, kar smemo tudi v imenu večine obrtništva dravske banovine poudariti, da bi bilo najbolje podrediti vodstva vajeniških domov, najsiho banski upravi ali mestnim občinam, ki bi morale gledati na to, da se čim bolj koncentrirajo in skladno vzpostavijo vzgoja vajencev ter oskrbovanje v vajeniških domovih.

Šušmarje krijejo tudi mojstri

Zalostno je, toda resnično, da se prav zadnje čase dogajajo slučaj, ko zaloti ta ali oni mojster šušmarje. Čim ga pa ovadi, poizvedo oblasti, da to ni šušmar, temveč pomočnik tega in tega mojstra.

Največ teh slučajev beležimo v gradbenih strokah, kjer marsikateri mojster ščiti šušmarja le zato, ker pri njem vzame surovine — material. Vsi vemo, da je baš v gradbenih strokah postal popoln zastoj, ker se ne gradi dosti novih stavb. Pač pa zaznamujemo, kar bi bilo želeli še temeljiteje izvesti in pripomoči gradbenim obrtnikom do dela, da bi se hišni gospodarji še malo bolj intenzivneje oprijeli adaptacij in prenovitve stavb. Zato je pa tudi težko pri teh številčno malih adaptacijah priti šušmarjem v okoli.

Kako sem jaz našel takega šušmarja. Vam hočem navesti. Poklicala me je neka stranka (boljše situirana in bogata hišna lastnica), da naj stavi proračun za manjšo adaptacijo nekih del, ki spadajo v gradbeno obrt. Seveda sem ji to storil, navedel vse pripomočke in način izpeljave dela, kakor pač moremo take stvari urediti. Ko sem oddal proračun mi pravi, dobro, Vam bom že telefonirala, kdaj boste z delom pričeli, ako ne najdem ugodnejšega ponudnika. Dobro. Čez nekaj dni sem se oglasil in seveda tudi v prostorih, ki jih adaptirajo za stanovanje in sem videl, da že dela nekdo, delo, za katerega sem dal jaz proračun. Vprašal sem, kdo dela, kateri mojster. Pa so mi odgovorili tale. Tako, saj nima pravice. Pa jo ima. Ker se nisem hotel dalje razgovarjati, sem odšel takoj na združenje in vprašal, če poznajo prizadetega šušmarja, kot mojstra. Odgovor negativen; kajti mi se itak med seboj poznamo in bi ga gotovo poznal, toda hotel sem se prepričati. Pozneje sem zvedel, da ta šušmar dela na ime neke tukajšnje ljubljanske tvrdke, katera se bavi s trgovino in delavnico, toda da ji gre boljše trgovina in ko že ima pravico opravljati obrt, je seveda boljše, da proda blago, šušmar naj pa na njeno ime dela. To je resničen slučaj; ne moremo pa prijeti šušmarja, ki je zadostno krit.

Kje tiči vzrok temu zlu, da se ne da odpo- moči, boste vprašali? Vzrok je ta, da je postopek proti šušmarjem preokoren in predolgovezen. Ko se šušmarja zasači in pa preje nego pride rešitev, dobi isti še vedno primerno firmo, ki ga nato krije — ti se pa pod nosom obriši. Temu je tudi veliko krivo dejstvo, da OUZD ne da na zahtevo v takih slučajih takoj podatkov združenjem, pri katerih bi se mogli prepričati o resnični uslužbenosti dotičnega, ki se ga zaloti pri šušmarjenju. Medtem, ko se prejme te podatke potom oblasti prve stopnje, je šušmar lahko že pri-

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala: Kongresni trg 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno više

javljen pri podjetju in tako je veliko takih slučajev negativnih baš radi preokornega poslovanja.

Posebno, kar je tudi glavni namen prednjim vrsticam pa je, da bi morale biti take „firme“ strogo kaznovane takoj, čim se jim dokaže krivtje šušmarstva, kar store samo zato, ker je šušmar pri „firmi“ kupil blago.

Pismo iz Novega mesta

Naši prijatelji gotovo pogrešajo v „Obrtniku“ poročilo o položaju v Novem mestu, ki se ga je našim nasprotnikom posrečilo razviti, kot svojo trdnjavo.

Temu pa v Novem mestu ni tako. Tudi tukaj je velika večina obrtnišva na naši strani.

Že pred meseci so bili zavednejši obrtniki na tem, da ustanove podružnico DJO v Novem mestu ter so zbrali na mah brez posebnega truda preko 40 pristopnih izjav, ki jih ima sedaj v rokah Osrednje društvo v Ljubljani. Pri količkah večji vnemi pa bi se jih zbralo vsaj še enkrat toliko. Do ustanovitve podružnice za enkrat še ni prišlo. — Zakaj?

V Novem mestu obstoji že 14. leto Obrtno društvo, ki si je v tej dobi pod spretnim vodstvom g. Filipa Ogriča priborilo velik ugled ter lokalno velik vpliv, pa tudi znatno premoženje. To društvo pa je zaenkrat trdno v rokah naših odličnih in odločnih pristašev. Zato, dokler se v tem kaj ne spremeni, ni ustanovitev podružnice nujna.

To Obrtno društvo ima svoje prostore v Sokolskem domu, katere je letos prenovilo in prilagodilo svojim, kakor tudi potrebam Združb in Okrožnega odbora, ki so vsi njegovi podnajemniki.

Obrtniki, ki so svoj čas pri nekaterih zadrugah glasovali za skupne zbornice, spoznavajo in so že spoznali, da so bile pretveze in razlogi, na podlagi katerih se jih je k temu pregovorilo, zanje

brez ali le malo pomembni. Da pa so v velevažnem eksistenčnem vprašanju, ko njihovo obrt ogroža veleindustrija od strani, brez vsake zaščite. Vedo, da uživa le maloštevilna industrija popolno zaščito, za obrt pa je v tem pogledu le tolažba na razpolago. Na jasnem so si, da bodo obrtniki zase dokler bodo sedeli skupaj z industriji, vedno kratko vlekli. Da so se o tem bolj prepričali, so dobili sedaj v predkratnem novomeški čevljarji poleg četrte trgovine s čevlji še podružnico „Bata“, a krojači, ki so istotako glasovali, pa „Tivar“ podružnico. Tako so spoznali in spoznavajo, da so storili pogreško ter je celo načelnik Okrožnega odbora izjavil, da je v duhu z nami, le da zaenkrat ne more.

V občinski volitve je Obrtno društvo aktivno poseglo. Izgledalo je iz početka, ko sta se snovali dve listi, ena JNS, druga pa neopredeljena, da bo baš Obrtno društvo jeziček na telitnici. Zato je bilo v sredi hude volilne borbe, proti kateri koncu se je nedvomno izkazalo, da bo zmaga na strani JNS, tudi če obrtniki ne bi šli z njo. Sklenilo se je končno sodelovanje pri volitvah z JNS. Za ta slučaj je vodstvo društva za obrtnike že vnaprej izposlovalo zelo ugodne pogoje. Ker končno druga lista vsled slabih izgledov ni bila vložena, bi imelo biti razmerje v občinskem odboru 12 članov O. D. proti 12 ostalim odbornikom. Ker se predvideva, da bo kmalu eden teh odstopil celo 13 članov O. D. proti 11 ostalim. Poleg tega je predsednik občine pristal še na druge za obrtnišvo važne pogoje, kot glede poslovanja obrtniških del pri občini, obrestne mere pri hranilnici, brezplačnega primerne prostora za bodoči obrtni dom itd.

Žal v zadnjem trenutku ni bilo prvih mogoče v polni meri izkoristiti, ker se poedini gospodje na listi, nekateri vsled nerazumevanja ali pa nerodnosti odklonili, drugi pa niso imeli članstva občine v redu. Tako ima sedaj O. D. poleg ene svetovalca še 2 člana v upravi, v odboru pa še 4 člane.

„Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Drav. ban. v Ljubljani“

Osrednji odbor: Ljubljana.

Podružnice: Bled, Celje, Dravograd, Kranj, Laško, Logatec, Maribor, Moste, Radeče pri Zid. mostu, Trbovlje, Vič, Vrhnika, Žiri.

Proslava 1. decembra. Glasom sklepa delegatske konference z dne 17. septembra 1933 je določen kot obrtniški praznik dan Ujedinjenja 1. decembra. Osrednji odbor že vnaprej opozarja vsa vodstva podružnic DJO, da se na ta praznik primerno pripravijo in morda proslavo združijo s primerno prireditvijo, da bo tako tudi gmoten uspeh prireditve zasiguran. V najkrajšem času sledi primerna okrožnica, za proslavo samo pa izda osrednji odbor posebno poslanico.

Ljubljana — podružnica. Pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice DJO v Ljubljani je prejel od banske uprave dravske banovine potrjena pravila za ustanovitev podružnice v Ljubljani na teritoriji mesta Ljubljane. Tem potom vabi pripravljali odbor vse obrtnice in obrtnike, ki doslej še niso člani društva, da se prijavijo v pisarni DJO Ljubljana, Borštnikov trg 1. Pripravljalni odbor bo vodil vsa dela do ustanovitve podružnice, ki se bo vršila predvidoma v začetku januarja, da ne bo potreba sklicevati ponovno občnega zbora.

Ig pri Ljubljani. Za podružnico DJO na Igu so bila vložena že pred kratkim pravila za odobritev in pričakujemo v najkrajšem času rešitev istih. Doslej se je že prijavilo preko 50 obrtnikov v članstvo. Vse informacije daje predsednik pripravljalnega odbora tov. Ivan Černe, sedlar, Studenec-Ig. Občni zbor se bo vršil predvidoma v nedeljo, dne 26. novembra.

Medvode: Ustanovni občni zbor podružnice v Medvodah se bo vršil v nedeljo dne 12. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v prostorih gostilne Jesih, Preska 38.

Št. Vid nad Ljubljano. Pravila podružnice je prejel pripravljali odbor od Kraljevske banske uprave potrjene. Pripravljalni odbor bo pokrenil vse potrebno in sklical v najbližjem času ustanovni občni zbor. Občni zbor se bo vršil predvidoma v nedeljo, dne 5. novembra.

Devica Marija v Polju. Pravila za ustanovitev podružnice DJO so potrjena, ustanovni občni zbor se vrši predvidoma v nedeljo, dne 19. novembra t. l.

Trbovlje. Pri občinskih volitvah v nedeljo, dne 15. t. m. je bil izvoljen za župana tov. Jakob Klenovšek, elektropodjetnik, v upravo je izvoljen tov. Pavlenč Anton, mizarški mojster, kot odborniki pa tovariš Berger Ivan, čevljarški mojster in trgovec ter Malgaj Anton, čevljarški mojster. Vsi izvoljeni so odborniki podružnice DJO v Trbovljah.

Laško: Pri volitvah v občinski odbor mesta Laško so bili izvoljeni, kot predstavniki DJO podružnica Laško, tovariši: Čilenšek Josip, kleparški mojster in odbornik DJO, Hrastelj Peter, mizarški mojster in podpredsednik DJO v Laškem

ter Šket Ivan, mizarški mojster in član podružnice, ki zastopa tudi gostilničarsko obrt.

Borba za zastopstvo je bila težka, toda imena naših odličnih tovarišev so nam porok, da bodo pravilno zastopali obrtniške interese v novi upravi.

Laško. Pri zadnjih poplavih so zelo trpeli obrtniki iz Laškega. Tako je zelo prizadet mizarški mojster, tovariš Peter Hrastelj, dalje neki vrtarski mojster, ki so mu uničene vse sadike itd. ter drugi obrtniki. Vse tovariše obrtnike in obrtnice, kakor tudi ostalo javnost prosimo, da pošljajo prispevke v pomoč poplavljenim obrtnikom na osrednji odbor DJO v Ljubljani, ki bo nato razdelil podpore. Tovariše vrtarje pa prosimo za prijaznost, da odstopijo nekaj sadik tovarišu Ocvirk Francu vrtarju v Laškem, ki je radi povodnji največ trpel. Poslati je slednjemu direktno, o čemer se ga naj izvoli obvestiti. Tovariši obrtniki so utrpeli po uradnih podatkih škode nad stotisoč dinarjev.

Maribor. Od naše mariborske podružnice se zelo malo čuje, vendar pa moramo naglasiti dejstvo, da je ista pričela šele dobro z delom, vse-kakor pa so funkcionarji na tem, da se društveno delo čimbolj oživi. Tako se je vršilo v nedeljo, 15. t. m. dobro obiskano predavanje, ki ga je priredila podružnica v Gambrinovi dvorani ob precej dobri udeležbi. Predaval je g. dr. Reisman o obrtnem zakonu. Poleg tega pa je uprava podružnice predvidevala še več različnih predavanj. Da ni društveno delo še bolj intenzivno, je nekoliko pripisati tudi dejstvu, da v Mariboru precej nasprotujejo podružnici obrtniki, ki jim ne gre v račun, kako je mogoče, da naše edine prav povsod delujejo in vedno znova kličejo v vseh mogočih krajih. Mariborski podružnici kličemo, da naj krepko vztraja v začetnem delu. Onim pa ki jim ni naše delo prav, tole: „pustite nas pri miru, kakor mi vas pustimo.“ Sicer bomo tudi mi pričeli vračati tako kot je to potrebno.

Ker prihaja zimska sezona že sedaj, opozarjamo vse mariborsko in okoliško obrtnišvo, da se oklene uprave podružnice in obiskuje vsa predavanja, kakor tudi da se udeležuje vseh prireditve, ki bodo dvignile poleg materijalne strani tudi moralno plat.

Vesti iz združenj

Združenje mizarjev v Ljubljani. Pomočniška preizkušnja se vrši dne 26. novembra t. l. Prošnje je vložiti pri načelstvu do 5. novembra. — Načelnik.

Konferenca obrtnih zbornic in odsekov skupnih zbornic v Sarajevu se je vršila od 22. do 24. oktobra t. l. Od posebnega poročevalca smo prejeli poročilo in ga bomo vsled pomanjkanja prostora vsled njegove zanimivosti priobčili v prihodnji številki.

Zahvala.

Osrednji odbor DJO v Ljubljani tem potom izreka najiskrenejšo zahvalo upravi podružnice DJO na Bledu za poslani znesek Din 1.700, ki je določen in se ga bo porabilo v sledeče svrhe: Za tiskovni sklad „Obrtnik“ Din 300.— za delo ob ustan. podr. „ 700.— za račun tiskovin „ 300.— za članarino osrednjemu odboru „ 200.— za pomožno akcijo v Trbovljah „ 100.— za poplavljenice akcija DJO „ 100.— Skupaj Din 1.700.—

Upravnemu odboru podružnice na Bledu še enkrat najiskrenejša hvala! Blejske tovariše stavljamo vsem drugim za vzgled, kateri so letos pod agilnim vodstvom tov. predsednika Jana in ostalih članov uprave sijajno izvedli l. obrtniško tombolo v naši banovini, katera je za društvo dokaz požrtvovalnega dela in pa tudi materijalne koristi.

Prispevki za obrtnike poplavljenice. Na apel osrednjega odbora DJO v Ljubljani so se odzvali mnogi ter prispevali v sklad sledeči, ki bo zaključen 1. decembra t. l., nakar bo odbor razdelil podpore.

Uprava Glavnega zemaljskega saveza zanatliških udruženja Kr. Jug. v Beogradu je potom časopisa „Zanatlije“ doslej zbrala znesek 1300 dinarjev; Obrtniška zbornica v Skoplju Din 500.—, Obrtniška zbornica v Banjaluki Din 100.—, dalje so prispevale mnoge podružnice in posamezniki v Dravski banovini nad Din 1000. Torej je doslej zbrano prispevkov za obrtnike-poplavljenice nad Din 3.000. Prosimo vse one, ki še niso prispevali, da prispevajo kolikor pač morejo in pošljejo zneske osrednjemu odboru DJO v Ljubljani, ki bo nato razdelil podpore in objavil točen obračun ter imena darovalcev.

Ker bomo sklad za poplavljenice zaključili 1. decembra, prosimo, da nam vsi, ki nameravajo prispevati, čimpreje nakažejo primerne zneske.

Št. 18066.

Ustanove za uboge onemogle obrtnike in trgovce odnosno njih vdove.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razpisuje za leto 1933 za uboge onemogle obrtnike in trgovce, odnosno njihove vdove, ustanove po 150 Din, odnosno po 100 Din.

Prošnje naj se pošljejo Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani do 25. novembra 1933. Priloži naj se jim od občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilka onemogla vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Št. 18101/33.

Pozor mizarji! V nedeljo dne 5. novembra t. l. se prične tečaj za mizarstvo strokovno risanje (skiciranje in detajliranje) v prostorih Tehnične srednje šole v Ljubljani, na Mirju, vhod Murnikova ulica 9, preko dvorišča, pritičje. Pouk bo vsako nedeljo dopoldan od 8—12. ure.

Dostop k temu tečaju imajo mizarški pomočniki in mojstri, tudi oni, ki bivajo izven Ljubljane. Tečaj se bo vršil v okviru Zavoda za pospeševanje obrta pri Zbornici za TOI ter bo brezplačen. Poučeval bo znani strokovnjak Josip Tratnik.

IZ UPRAVE „OBRTNIKA“.

Naročnike prosimo, da nam oprostite zakasnitev izdaje lista, kar je nastalo vsled nepredvidenih težkoč.

Današnji številki smo priložili vsem onim, ki niso poravnali še doslej naročnine, položnice z okrožnico, v kateri je naveden znesek, ter jih prosimo da naročnino takoj poravnajo, sicer ne prejmejo več naslednje številke. To opozorilo je zadnje, da ne bo potem kakih pritožb, da so naročniki svoje, uprava jim pa ne dostavlja časopisa. Tovariši, zavedajte se, da edinole vi vzdržujete z rednim plačevanjem naročnine „Obrtnika“, zato pričakujemo, da naš apel ne bo zastoj.

Uprava „Obrtnika“ ima v zalogi 5 vezanih letnikov „Obrtnika“ 1932., katere se naroči pri Upravi, Ljubljana, Ilirska ul. 15, za ceno po 60 dinarjev.

Prijatelji časopisa „Obrtnika“ prirede zopet v mesecu septembru kegljanje na dobitke, istočasno na več krajih v Ljubljani, na kar že danes vse naročnike-čitatelje in prijatelje opozarjamo, ker je čisti dobiček namenjen v korist tiskovnega sklada za tisk „Obrtnika“. Kegljanje se vrši v nedeljo, dne 12., odnosno 19. novembra.

IZ UREDNIŠTVA „OBRTNIKA“.

Tem potom prosimo vse podružnice DJO in ostale dopisnike, kjer ni edinic DJO, da nam takoj pisмено sporoče naslove svojih dopisnikov, odnosno zaupnikov lista. V najkrajšem času sledi posebna okrožnica od poverjenišva za izdajo lista, na katero že sedaj opozarjamo vse, da nam takoj na tisto odgovore in izpolnijo svojo dolžnost.

Časopisi in literatura

„Zanatlija“ z dne 22. oktobra t. l., št. 43 (Beograd) prinaša razne zanimive članke, kakor: „Radno vreme u zanatstvu“, „Proslava zanatske komore u Splitu“, „Svečana sednica Zanatske komore u Zagrebu“, „Zastoj u rešavanju krize“, dalje priobčuje iz bratske solidarnosti: poziv na obrtnike in mecene za poplavljenice: „Apel za pomoč zanatlijam postradalim od poplave u Dravskoj banovini“ ter razne druge manjše vesti.

„Obrtnički Vjesnik“ z dne 14. oktobra t. l., št. 42 (Zagreb) prinaša razne članke, točote se obrtniškega pokreta, n. pr.: „Socijalno osiguranje zanatlija“, „Prodavanje obrtničkih proizvodov“ in druge manjše savezne in komorske vesti.

„Obrtnički Vjesnik“ z dne 14. oktobra t. l., št. 43 (Zagreb) priobčuje razne članke, točote se obrtniškega in njega pokreta, tako n. pr.: „Rad Zanatske komore u Zagrebu“, „Svečana sednica Vijeća zanatske komore u Splitu“, ter vesti udruženj obrtnikov v Zagrebu in drugo.

„Jugoslavenski stolar“. Izšla je druga številka tega strokovnega časopisa za obdelavo lesa z bogate vsebine, n. pr.: „Stolareva kalkulacija“, „Nitrolakovi na drvetu“, ter razni drugi poučni članki s slikami.

Osnovni pojmi mehanske tehnologije kovin, v zvezi s tvarinoznanstvom, spisal prof. ing. Stane Premelj. Knjiga vsebuje na svojih osemdesetih straneh v uvodu pojem tehnologije ter možnost obdelavanja. Pod tvarinoznanstvom so vsebovane točke kovine in zlitine. a) Kovine: 1. železo, grodelj, kovaško železo in jeklo, kaljenje jekla, slabe primese, 2. baker, 3. cimek, 4. kositer, 5. svinec, 6. aluminij, 7. magnezij, 8. nikelj, 9. razne kovine. Nadalje pod b) zlitine in c) les. Nato so naštet posebnih pripomočkov pri obdelavi, sledi oddelek o preoblikovanju s livanjem in uporabo pritiskov ali udarcev. Nato oddelek o preoblikovanju z uporabo rezilnega orodja, sledi oddelek o dovršilnih delih in dodatek k tvarinoznanstvu — samila. Knjigo, ki se naroča v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani, Frančiškanska ulica, toplo priporočamo vsem obrtnonadaljevalnim šolam pa tudi mojstrom in pomočnikom, ker vsebuje lepe slovenske izraze pa tudi dovolj stvari podaja praktično, kakor se danes v naših delavnicah ne izvajajo, bi se pa mogle. Cena knjige je Din 20.—.

Razno

Prva plenarna seja zagrebske Obrtniške zbornice se je vršila dne 16. oktobra ter jo je vodil predsednik g. Ramušćak. Poročal je poleg tekočih stvari tudi o tem, da je izvršen poleg ostalih del tudi najvažnejši del, t. j. dosežen je sporazum z bivšo skupno zbornico v pogledu delitve imovine. G. Ramušćak je pozdravil tudi prisotnega zastopnika obrtniške zbornice iz Osjeka g. Vića. Pred prehodom na dnevni red je izjavil tov. Milošević, svetnik zbornice, da se mora obrtnišvo zahvaliti za pridobitev in osnivanje svoje lastne zbornice največ tov. predsedniku Ramušćaku ter predlagal, da zbornični plenum na svoji seji da polno priznanje svojemu zaslužnemu predsedniku. Predlog je bil pri plenumu z aklamacijami sprejet. Za tem je poročal tajnik dr. Butorac. Po izvolitvi raznih odborov in uvodnih poročilih, ki so bila soglasno sprejeta, je bila obravnavana najvažnejša točka dnevnega reda, t. j. zavarovanje obrtniškega. Za tem je sledila točka o pobijanju šušmarstva itd. Prva plenarna seja zbornice je dokazala, da so zagrebski, odnosno hrvatski obrtniki pridobili s svojo obrtniško zbornico res parlament, ki bo pravilno zastopal obrtniške interese.

Zagrebski obrtniki in novi občinski proračun. Ker so se že pričele priprave za izdelavo novega proračuna za leto 1934., pripravljajo obrtniške organizacije svoje zahteve, ki so s tem v zvezi. Obrtniki zahtevajo predvsem, da bo zasigurno v bodočem proračunu večja vsota za zgraditev vajeniške nadaljevalne šole. Ker je bila v pretečenem letu postavka Din 500.000.— vsled štednje črtana, so obrtniki prepričani, da bo sedaj mogoče to vprašanje pomakniti z mrtve točke. Mestna občina je že odobrila gradbeni prostor, ali v kolikor ne osigura tudi finančna sredstva, smatrajo obrtniki to potezo zgolj kot taktiko nego za resnično misel, da bi se že enkrat zadovoljilo tej potrebi. Obrtniki nečejo ničesar za sebe, temveč želijo, da občina po svoji dolžnosti pripravi

predpogoje za razvoj bodočih obrtnikov — dobrih mestnih davkoplačevalcev. Če se dobi sredstva za gradnjo modernih gimnazij itd., pravijo zagrebski obrtniki, da se mora dobiti tudi sredstva za gradnjo poštene obrtnonadaljevalne šole.

V Zagrebu se je vršil v nedeljo kongres brivcev in frizerjev. Kongres se je bavil predvsem poleg svojih internih stvari o organizaciji svojega strokovnega tiska, o specielnih tečajih za pomočnike in mojstre, kakor tudi je bilo pokrenjeno vprašanje predpisovanja enotnih cenikov, kar posebno forsirajo zagrebski brivci z ozirom na nesolidnost cen, ki se razširjajo v njihovih vrstah. Tega kongresa so se udeležili brivci iz vse države.

Zagrebska mestna občina proti šušmarstvu. Obrtni odsek občinske uprave v Zagrebu skuša na vse načine zatreti vsak dan še bolj se razvijajoče šušmarstvo. V ta namen se je doseglo sporazumno z obrtniško zbornico in združenjem obrtnikov v Zagrebu, da bo obrtni odsek predložil občinski upravi predlog, da naj se zagaruje nekoliko mest za službo pri obrtnem odseku III. kat. Imenovani nameščenci bi bili kot obrtna policija, katerih naloga bo zasledovati šušmarstvo, nedovoljeno obratovanje itd.

Na konferenci obrtnih zbornic v Sarajevu, ki se je vršila v nedeljo, ponedeljek in torek v Sarajevu, so razpravljali v prvi vrsti o šušmarstvu in o bolniškem zavarovanju obrtnikov. Ugotovljeno je bilo, da zakon o obrtnih vsebuje sicer uspešna sredstva za pobijanje šušmarstva, da pa na žalost upravne oblasti niso doslej postopale dovolj energično, zato se je šušmarstvo še bolj razpaslo. Konferenca je sklenila, da se naprosi vlado, naj izda v svrhu uspešnega pobijanja šušmarstva poseben zakon po vzorcu zakona o nelojalni konkurenci. To zahteva tudi posebna resolucija. Glede prisilnega zavarovanja obrtnikov je bilo sklenjeno, da se naprosi kraljevska vlada, naj čim prej izda potrebno uredbo.

Prva seja obrtniške zbornice v Splitu. V foyeru občinskega gledališča je bila dne 15. t. m. svečano otvorjena prva seja obrtniške zbornice za primorsko banovino. Seji so prisostvovali skoraj vsi svetniki zbornice in mnogo odličnikov.

Prvo sejo je otvoril predsednik g. Gustav Petrović, ki je imenoval overovatelje. Pred prehodom na dnevni red se je spomnil Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki je bil vedno zaščitnik obrtniškega stanu, da se mu pošlje brzojav, kar je bilo z odobravanjem sprejeto. Za tem je v daljšem govoru predsednik g. Petrović iznesel vse težkoče in zapreke, ki so jih morali obrtniki prebroditi, da so prišli do svoje samostojne zbornice, radi tega je naglasil, da so obrtniki posebno hvaležni ministru g. dr. Angeljoviću, ki se je posebno zavzel, da je prišlo čimprej do osnovanja te za obrtnike važne institucije. Zahvalil se je obrtniškim zbornicam iz Zagreba in Beograda na prisrčnem delu pri ustvaritvi zbornice. Na koncu je izčrpno govoril o smernicah bodočega dela obrtniške zbornice, posebno v pogledu napredka obrtniškega stanu. Predsednikov govor so navzoči sprejeli s toplim odobravanjem.

Nato so izročili pozdrave predstavnik obrtniške zbornice iz Beograda in glavnega saveza zanatskih združenj g. Vlada Marković in podpredsednik obrtniške zbornice iz Zagreba g. Viktor Fabris in drugi.

Na koncu je plenum sprejel predlog podpredsednika g. Gojanovića iz Sibenika, v katerem zahteva zbornica, da se obstoječi odsek za trgovino in obrt pri banski upravi v Splitu razdeli v poseben obrtniški odsek s potrebnim verziranim personalom in pa, da se čimprej osnuje v Splitu zavod za unapredjenje industrije i zanatstva.

Umesten predlog. Na seji obrtniške zbornice v Zagrebu je stavil neki zbornični svetnik predlog, da naj bi se vsaj začasno pri vseh sreskih in mestnih načelstvih osnovalo posebno mesto referenta za pobijanje šušmarstva. Predlagatelj je naglasil, da so odredbe obrtnega zakona dobre, vendar pa upravne oblasti niso zmožne ob pomanjkanju uradnikov vršiti zatiranje šušmarstva tako, kakor ga bi, če bi vsaj začasno bil postavljen poseben referent. Predlagatelj je z dokazi in potrebnimi podatki navedel ter ugotovil, da bi se na ta način dalo najuspešnejše zatreti šušmarstvo.

Na Hrvatskem se snujejo vedno nove kreditne zadruge, ker je obrtnišvo uvidelo potrebo, da more edino na ta način uspešno konkurirati in pa, da si nabavlja surovine.

Peti kongres mest kraljevine Jugoslavije. V nedeljo, dne 22. oktobra se je vršil v Novem Sadu kongres Zveze avtonomnih mest, na katerem je bilo razpravljano o skupnih vprašanjih avtonomnih mest, o izdaji glasila mest ter o načrtu novega zakona o avtonomnih mestih.

Nov predsednik in podpredsednik zavarovalnice Croatia. Na seji ravnateljstva, dne 19. t. m. je bil izvoljen za predsednika tega zavoda profesor arh. Janko Holjac, za podpredsednika pa monsignor dr. Lovro Radičević.

Pomanjkanje gotovine v Ameriki. Uprava za izdajo kmetijskih kreditov v Washingtonu je objavila, da bo svojim sekcijam dala posojila v vsoti štiristo milijonov dolarjev. Minister financ Woodin je izjavil, da bo dobil z novo emisijo bonov pol milijarde gotovine. Ta denar bo služil za tekoče proračunske potrebe. Poleg tega pa bodo že sedaj pričele finančne priprave za šest milijard, katerih rok bo do leta 1938.

Obrtniški teden v Nemčiji. Nemčija je že od nekdaj posvečala veliko pažnjo razvoju obrti. Tako beležimo tudi, da je bil objavljen in izdan v Nemčiji prvi obrtni zakon.

Kakor je zadela kriza in sedanji težki položaj obrtnišvo naše države, tako je še tem bolj zadela obrtnike v Nemčiji, ki ima zelo razvito industrijo.

Da se ponovno uvede in privede ljudi k nakupu obrtniških izdelkov, so nemški obrtniki priredili pretekli mesec od 15.—21. oktobra propagandni teden za svoje izdelke. — Tako so uporabili v svrhu propagande prav vse, od letakov po mestih in na deželi do radia in velikih javnih zborovanj ter propagande obrtniških izdelkov. K temu se še povrnemo v prihodnji številki s posebnim člankom.

Dobave in licitacije

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 5. novembra t. l. ponudbe glede dobave angleškega premoga; do 7. novembra t. l. glede dobave 1000 metrov brodskega kabla; do 8. novembra t. l. pa glede dobave hrastovega lesa, železne pločevine, kotnega železa, okroglega železa, jekla, zakovic, plinskih cevi, vijakov itd.).

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 5. novembra t. l. ponudbe glede dobave stropnih in namiznih brodskih svetilk; do 7. novembra t. l. pa glede dobave električnega materiala.

Oddaja knjigoveških del se bo vršila potom pismenih ponudb, katere je vložiti do 9. novembra pri Direkciji državnega rudnika Kreka.

Dne 10. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji pomorskega prometa v Splitu ofertna licitacija glede dobave barv za plovne edinice.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 13. novembra t. l. ponudbe glede dobave 75 kg govejega loja, 5 kg petriks-paste, 5 kg voščenih sveč, 36 kg stearinskih sveč, 1 brodskega ventila in 50 metrov kabla; do 15. novembra t. l. pa glede dobave ca 2000 kg pločevine in 23.000 komadov medenastih vijakov.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 16. novembra t. l. ponudbe glede dobave železnih cevi; do 17. novembra t. l. glede dobave raznega železa; do 18. novembra t. l. pa glede dobave kleparskih nakoval, kladiv in drugega orodja.

Minerska komanda v Kumboru sprejema do 20. novembra t. l. ponudbe glede dobave železnih batov, lesenih motik, dvigalnih naprav, jeklenih batov, sider, spojin verig, zračnih sesalk, verig in raznega orodja.

Dne 20. novembra t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu licitacija glede dobave 2000 m³ drv.

Prodaja starih avtomobilov se bo vršila potom licitacije dne 29. novembra t. l. pri Avtokomandi II. armijske oblasti v Sarajevu.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni zbornice za TOI v Ljubljani interesentom v pogled.

Obrtniki, obrtnice! Čitajte, priporočajte in razširjajte naš list, ki zastopa prave obrtniške težnje!

Tiskali J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam